

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอนใช้การบรรยาย และตารางประกอบคำบรรยาย มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเป็นการวิเคราะห์การบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวจากเอกสารการจัดการท่องเที่ยว โดยกำหนดประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีระบบการบริหารจัดการอยู่แล้วโดยผู้รับผิดชอบดูแล ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวศูนย์ศึกษาธรรมชาติ สวนสัตว์เปิด เพื่อได้แนวทางในการบริหารแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งการเรียนรู้ ดังตาราง 4-5

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านนโยบาย

ทรัพยากรการท่องเที่ยวแหล่งที่ 1	ทรัพยากรการท่องเที่ยวแหล่งที่ 2	สรุป
1. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีได้ แสวงหาผลกำไรทางธุรกิจ และ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ ประโยชน์ทางอ้อม และให้ คุณค่าทางสังคมในด้านการ พัฒนาความคิด การสร้าง จิตสำนึก ความมีระเบียบวินัย อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจ	1. การอนุรักษ์สัตว์ป่า 2. การให้การศึกษา 3. การคว่ำคว่ำวิจัย 4. การจัดสวนสัตว์ให้เป็นสถานที่ พักผ่อนหย่อนใจโดยอาศัย พื้นฐานของความรู้ความเข้าใจ ในการอนุรักษ์สัตว์ป่าและ สิ่งแวดล้อมที่มีเป้าหมายอยู่ที่ ประชาชนเป็นสำคัญ	1. เป็นสถานที่พักผ่อน หย่อนใจ 2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ พร้อมให้ประโยชน์ ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม 3. ให้คุณค่าทางสังคม ในการพัฒนาทาง ความคิด
2. สร้างความสำคัญ และความ ชัดเจนของการท่องเที่ยวของ หน่วยงาน เพื่อเข้าสู่ระบบที่ ถูกต้องตามกฎหมาย และให้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การ ท่องเที่ยว ของกระทรวง ท่องเที่ยวและกีฬา	5. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และ นำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ของ งานบริการสังคมของสวนสัตว์ ไทย ในการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่ มาตรฐาน	4. ให้การศึกษา 5. ให้ความรู้ 6. ให้การค้นคว้าวิจัย 7. ให้การสร้างจิตสำนึก ความมีระเบียบวินัย 8. เห็นความสำคัญของผู้มาท่องเที่ยว 9. สร้างความชัดเจน เพื่อเข้าสู่ระบบที่ ถูกต้อง

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวด้านนโยบาย ได้แก่ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่พร้อมให้ประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้คุณค่าทางสังคม ในการพัฒนาทางความคิด ให้การศึกษา ความรู้ การค้นคว้าวิจัย การสร้างจิตสำนึกความมีระเบียบวินัย เห็นความสำคัญของผู้มาท่องเที่ยว และสร้างความชัดเจนเพื่อเข้าสู่ระบบที่ถูกต้อง

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านระบบบริหารของทรัพยากรท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวแหล่งที่ 1	ทรัพยากรการท่องเที่ยวแหล่งที่ 2	สรุป
1. แผนงาน 1.1 สำรวจทรัพยากรท่องเที่ยวอื่นๆ โดยองค์กรเอกชน 1.2 จัดทำข้อมูลการเรียนรู้ในสถานที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว 1.3 จัดการความร่วมมือระหว่างองค์กรเอกชนและพื้นที่ 1.4 จัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งด้านการท่องเที่ยวและการศึกษา	1. แผนงาน 1.1 สำรวจทรัพยากรท่องเที่ยว โดยภาครัฐ 1.2 วิจัยการใช้ชีวิตของสัตว์ต่างประเภท เพื่อสร้างสังคมสัตว์และเป็นข้อมูลด้านการศึกษาเรียนรู้แก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป 1.3 ดำเนินงานให้บริการสังคมเป็นวิวัฒนาการของสวนสัตว์สมัยใหม่ และการเปลี่ยนแปลงของวิถีการดำเนินชีวิตของสังคม ทั้งทางด้านพฤติกรรม ค่านิยมระบบการปฏิรูปการศึกษา เทคโนโลยี และการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในแบบยั่งยืน 1.4 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และนำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ของงานบริการสังคมของสวนสัตว์ไทย ในการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่มาตรฐาน	1. แผนงาน 1.1 มีการสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อนำมาจัดทำข้อมูลการเรียนรู้ในสถานที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว 1.2 ให้ความร่วมมือระหว่างเอกชนและพื้นที่จัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านการศึกษา
2. การประสานงาน 2.1 นัดหมายล่วงหน้า 2.2 จัดตารางการจองเพื่อใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอกับจำนวนที่ขอเข้ามาใช้ 2.3 บริหารจำนวนผู้เข้ามาเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานที่ หากมากเกินไปจะกระจายไปยังแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	2. การประสานงาน 2.1 หน่วยงานที่จะมาศึกษาต้องกรอกใบสมัครการเข้าร่วมกิจกรรม โครงการนำนักเรียนเข้าศึกษาเรียนรู้ 2.2 พิจารณาการเข้าศึกษาโดยสถานประกอบการ และแจ้งกลับไปยังหน่วยงานที่ขอเข้าชม/ศึกษา 2.3 หน่วยงานที่จะมาศึกษาต้องกรอกใบสำคัญยืนยันการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการนำนักเรียนเข้าศึกษาเรียนรู้	2. การประสานงาน 2.1 นัดหมายล่วงหน้า 2.2 จัดตารางการจองเพื่อใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอกับจำนวนที่ขอเข้ามาใช้ 2.3 บริหารจำนวนผู้เข้ามาเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานที่

ตาราง 5 (ต่อ)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวแหล่งที่ 1	ทรัพยากรการท่องเที่ยวแหล่งที่ 2	สรุป
	2.4 เมื่อได้รับการตอบรับจึงดำเนินการเพื่อเตรียมการเดินทางไปศึกษาเรียนรู้	
	2.5 ติดต่อแจ้งยืนยันการร่วมกิจกรรมก่อนเดินทาง 3 วัน	
3. การดำเนินการช่วยเหลือ	3. การดำเนินการช่วยเหลือ	3 การดำเนินการช่วยเหลือ
3.1 จัดเตรียมวิทยากร	3.1 จัดเตรียมวิทยากร	3.1 จัดเตรียมวิทยากร
3.2 เอกสารการเรียนรู้	3.2 เอกสารการเรียนรู้	3.2 เอกสารการเรียนรู้
3.3 วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้	3.3 วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้	3.3 วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้
	3.4 อาหารกลางวันเมื่อเรียนครบหลักสูตร 1 วัน หรือ 2 วัน 1 คีน	
4. เอกสารที่จัดทำ	4. เอกสารที่จัดทำ	4. เอกสารที่จัดทำ
4.1 ได้จัดเตรียมเอกสารให้ในส่วนเฉพาะโรงเรียน	4.1 ได้จัดเตรียมเอกสารให้ในส่วนเฉพาะโรงเรียน	4.1 จัดเตรียมเอกสารให้ในส่วนเฉพาะโรงเรียน และผู้มาเรียนรู้
4.2 ส่วนที่เป็นความรู้ทั่วไปให้แก่ประชาชน	4.2 ส่วนที่เป็นความรู้ทั่วไปให้แก่ประชาชน	4.2 ส่วนที่เป็นความรู้ทั่วไปแก่นักท่องเที่ยว และประชาชน

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านระบบบริหารของทรัพยากรท่องเที่ยวและสถานประกอบการ ประกอบด้วย

1. แผนงาน ประกอบด้วย มีการสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อนำมาจัดทำข้อมูลการเรียนรู้ในสถานที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว และให้ความร่วมมือระหว่างเอกชนและพื้นที่ จัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านการศึกษา

2. การประสานงาน ได้แก่ การนัดหมายล่วงหน้า จัดตารางการจองเพื่อใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอกับจำนวนที่ขอเข้ามาใช้ และบริหารจำนวนผู้เข้ามาเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานที่

3. การดำเนินการช่วยเหลือ ได้แก่ จัดเตรียมวิทยากร เอกสารการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

4. เอกสารที่จัดทำ ได้แก่ จัดเตรียมเอกสารให้ในส่วนเฉพาะโรงเรียนและผู้มาเรียนรู้ รวมถึงส่วนที่เป็นความรู้ทั่วไปแก่นักท่องเที่ยว และประชาชน

จากตาราง 4-5 พบว่า การบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย และด้านระบบบริหารของทรัพยากรท่องเที่ยว

2. การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิเคราะห์จากหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางของการจัดการแหล่งการเรียนรู้ สาระสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การจัดแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในด้านต่างๆ ดังตาราง 6-11

ตาราง 6 ผลของการวิเคราะห์สภาพของโรงเรียนและการจัดการเรียนรู้ ด้านนโยบายของโรงเรียนกับ แหล่งเรียนรู้

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
สร้างอัตลักษณ์เรื่อง สิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำ พลังงาน ป่าชายเลน การปลูกต้นไม้ลดโลก ร้อน การกำจัดขยะ	บูรณาการหลักสูตร ท้องถิ่นเข้ากับหลักสูตร แกนกลาง	1. ส่งเสริมสนับสนุนการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ แหล่งการเรียนรู้	1. บูรณาการเข้า กับหลักสูตร แกนกลาง
1. น้ำ-ลดการทิ้งน้ำเสีย, บำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง ลงชุมชน, ตรวจสอบ คุณภาพน้ำที่บำบัด แล้ว		2. จัดทำข้อมูล สารสนเทศแหล่ง เรียนรู้ภายในและ ภายนอกโรงเรียน	2. ส่งเสริมและ สนับสนุนการ จัดการแหล่ง เรียนรู้
2. ป่าชายเลน-ทำการ บูรณาการเข้ากับกลุ่ม สาระระดับชั้น			3. ร่วมพัฒนา แหล่งเรียนรู้

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการเรียนรู้ ด้านนโยบายของโรงเรียนกับแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ บุคลากรเข้ากับหลักสูตรแกนกลาง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการแหล่งเรียนรู้ ร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ตาราง 7 ผลของการวิเคราะห์สภาพของโรงเรียนและการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
1. การกำหนดในหลักสูตร	1. การกำหนดในหลักสูตร	1. การกำหนดในหลักสูตร	1. การกำหนดในหลักสูตร
1.1 หลักสูตร	1.1 หลักสูตร	1.1 กำหนดการศึกษา	1.1 กำหนดการศึกษา
สถานศึกษาโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม	สถานศึกษามีหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ภูมิปัญญาชาวบ้าน	เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ไว้ในคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ไว้ในคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
1.2 ให้นักเรียนและชุมชนได้มีการเรียนรู้ในการพัฒนา รักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน แบบ 3R (Reduce, Reuse, Recycle) และ 5R (Reduce, Reuse, Recycle, Repair, Reject)	1.2 ศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT	1.2 วิเคราะห์หลักสูตรกำหนดแหล่งการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของครู/นักเรียน	1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
1.3 ชุมชนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน		1.3 จัดทำข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้	1.3 นักเรียนทำโครงการเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในชุมชน
1.4 นักเรียนทำโครงการเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในชุมชน		1.4 จัดทำปฏิทินการใช้แหล่งการเรียนรู้	1.4 ศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT
1.5 ให้นักเรียนเรียนรู้แบบ 5R แล้วให้นักเรียนศึกษาเชิงลึก 2 ชนิดขึ้นไป		1.5 จัดทำโครงการการศึกษาแหล่งเรียนรู้	

ตาราง 7 (ต่อ)

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
2. การวางแผน	2. การวางแผน	2. การวางแผน	2. การวางแผน
2.1 ครู และนักเรียน ร่วมกันสำรวจเพื่อนำมา ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จัดทำ หลักสูตร	2.1 ครูไปสำรวจ สถานที่ที่จะนำมาเป็น แหล่งเรียนรู้	2.1 ติดต่อแหล่งเรียนรู้ กำหนดวัน เวลาค่าใช้จ่าย และวิทยากรแหล่งเรียนรู้	2.1 ครูสำรวจข้อมูล แหล่งเรียนรู้ ตอนที่จัดทำ หลักสูตร
2.2 นักเรียนร่วม ประเมินแหล่งเรียนรู้ที่ สนใจ	2.2 สัมภาษณ์บุคลากร ของแหล่งเรียนรู้ทุกส่วน เพื่อหาความเหมาะสม ระหว่างแหล่งเรียนรู้กับ สมรรถนะของนักเรียน	2.2 จัดทำเอกสารขอ อนุญาตพานักเรียนไป แหล่งเรียนรู้ ตามที่ทาง ราชการกำหนด เช่น ขอ อนุญาตผู้ปกครอง ขอ อนุญาตผู้มีอำนาจพา นักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ ตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ	2.2 ติดต่อแหล่งเรียนรู้ กำหนดวัน เวลา ค่าใช้จ่าย และวิทยากร แหล่งเรียนรู้
2.3 มอบหมายให้ครูใน กลุ่มสาระจัดทำหลักสูตร ตามระดับชั้นที่ตนเอง สอน บูรณาการเข้ากับ สาระ และ ชั้นที่ตนเอง สอนตั้งแต่ ม.1-ม.6	2.3 สรุปความเนื้อหา ทุกส่วนมาเป็นแนวทาง ปฏิบัติและเตรียมตัว 2.4 จัดทำเอกสารถึง แหล่งเรียนรู้ 2.5 จัดทำเอกสารขอ อนุญาตผู้ปกครอง	2.3 ออกคำสั่ง มอบหมายหน้าที่ รับผิดชอบดูแลนักเรียน 2.4 จัดเตรียมพาหนะ เดินทาง อาหาร น้ำ ในวัน เดินทาง แบบบันทึก การศึกษาแหล่งเรียนรู้ 2.5 ปฐมนิเทศนักเรียน ก่อนไปแหล่งเรียนรู้	2.3 จัดทำเอกสารขอ อนุญาตพานักเรียนไป แหล่งเรียนรู้ ตามที่ทาง ราชการกำหนด เช่น ขอ อนุญาตผู้ปกครอง ขอ อนุญาตผู้มีอำนาจพา นักเรียนไปแหล่งเรียนตาม ระเบียบกระทรวงศึกษา ธิการ 2.4 ออกคำสั่ง มอบหมายหน้าที่ดูแล รับผิดชอบดูแลนักเรียน 2.5 จัดเตรียมพาหนะ เดินทาง อาหาร น้ำ ในวัน เดินทาง แบบบันทึก การศึกษาแหล่งเรียนรู้ 2.6 ปฐมนิเทศนักเรียน ก่อนไปแหล่งเรียนรู้

ตาราง 7 (ต่อ)

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
3. การประสานงาน	3. การประสานงาน	3. การประสานงาน	3. การประสานงาน
3.1 มอบหมายครูในกลุ่มสาระ กำหนด วัน เวลา และประสานกับ แหล่งเรียนรู้	3.1 ให้นักเรียนไปติดต่อกับแหล่งเรียนรู้โดยตัวเอง	3.1 ประชุมครูชี้แจง ภาระงาน บทบาท หน้าที่ การพานักเรียนไปแหล่ง เรียนรู้	3.1 ประชุมครูชี้แจง ภาระงาน บทบาท หน้าที่ การพานักเรียนไปแหล่ง เรียนรู้
3.2 ให้ใบงานนักเรียน ทำแบบทดสอบเพื่อทราบ พื้นความรู้ของทุกคน และ ชุดการสอน	3.2 ให้นักเรียนทำจดหมายแนะนำนักเรียน อ้างถึงหลักสูตรที่เรียน	3.2 ก่อนออกเดินทาง 1 วัน ประสานแจ้ง พาหนะเดินทาง ผู้ทำ หน้าที่ดูแลแหล่งเรียนรู้ และอาหาร น้ำ ให้พร้อม	3.2 มอบหมายครูในกลุ่มสาระ กำหนด วัน เวลา และ ประสานงาน กับแหล่งเรียนรู้
3.3 ประชุมนิเทศนักเรียน ก่อนการเดินทาง	3.3 หากนักเรียนหา แหล่งเรียนรู้เองไม่ได้ ครู จะเป็นผู้จัดการให้	ก่อนการเดินทาง	3.3 ให้ใบงานนักเรียน ทำแบบทดสอบเพื่อทราบ พื้นความรู้ของทุกคน และชุดการสอน
3.4 ประสานส่วนงาน เกี่ยวข้อง ได้แก่ รถ รับส่ง ผู้รับผิดชอบการเดินทาง หนังสือขออนุญาต ผู้ปกครอง	3.4 ก่อนออกไปศึกษา แหล่งเรียนรู้มีการอบรม โดยครู หรือผู้ดูแลแหล่ง เรียนรู้ ทำความเข้าใจถึง การปฏิบัติต่างๆ	3.3 แจ้งนักเรียนและครู ถึงกำหนดการ รายละเอียดการศึกษา แหล่งเรียนรู้ให้เข้าใจ ตรงกัน	3.4 ประสานส่วนงาน เกี่ยวข้อง ได้แก่ รถรับส่ง ผู้รับผิดชอบการเดินทาง หนังสือขออนุญาต ผู้ปกครอง
3.5 นักเรียนทำใบงาน ลงสมุด ศึกษาเอกสาร	3.5 จากนั้นนักเรียนจึง ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้	3.4 ประสาน นัดหมาย ขอความอนุเคราะห์รถนำ ขบวนจากเจ้าหน้าที่ ตำรวจทางหลวง	3.5 นักเรียนทำใบงาน ลงสมุด ศึกษาเอกสาร
3.6 ทดสอบก่อนเรียน โดยการซักถามใบงานว่า นักเรียนเข้าใจระดับไหน		3.5 เมื่อเดินทางไปถึง แหล่งเรียนรู้ ครูผู้รับ ผิดชอบโครงการติดต่อ ผู้รับผิดชอบขอเข้าศึกษา แหล่งเรียนรู้	3.6 ทดสอบก่อนเข้า เรียนโดยการซักถามใบ งานว่านักเรียนเข้าใจ ระดับไหน
3.7 ให้นักเรียนศึกษา เอกสารใบงานให้เข้าใจ ก่อนทดลอง			3.7 เมื่อเดินทางไปถึง แหล่งเรียนรู้ ครูผู้รับ ผิดชอบ ขอเข้าศึกษา แหล่งเรียนรู้
3.8 ทำใบขออนุญาต ผู้ปกครอง ครูผู้สอนใน โรงเรียน			

ตาราง 7 (ต่อ)

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
4. การประเมิน	4. การประเมิน	4. การประเมิน	4. การประเมิน
4.1 สิ่งที่ได้มาเพิ่มจาก ชุดการสอนที่ครูให้ไว้ จนที่ตกลงในใบงาน	นักเรียนเขียนรายงาน มีการสัมมนาแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ และลง เวลาครบชั่วโมงของ วิชาการเรียนรู้	4.1 สังเกตจากการเข้า ร่วมกิจกรรมขณะศึกษา แหล่งเรียนรู้	4.1 สิ่งที่ได้มาเพิ่มจาก ชุดการสอนที่ครูให้ไว้ จนที่ตกลงในใบงาน
4.2 ความรู้จาก ประสบการณ์จริงจาก แหล่งท่องเที่ยว		4.2 ตรวจแบบบันทึก การศึกษาแหล่งเรียนรู้	4.2 สังเกตจากการเข้า ร่วมกิจกรรมขณะศึกษา แหล่งการเรียนรู้
4.3 นักเรียนประทับใจ ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้นจริง		4.3 ประเมินจาก รายงานการศึกษาแหล่ง เรียนรู้	4.3 แบบเก็บข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแหล่งเรียนรู้จากผู้ เกี่ยวข้อง
4.4 นักเรียนมีทักษะ การเขียนเพิ่มขึ้นเพราะได้ ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ จริงโดยตรง		4.4 แบบเก็บข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแหล่งเรียนรู้จากผู้ เกี่ยวข้อง	4.4 ให้เขียนเรื่องที่ นักเรียนสนใจเป็น รายบุคคล
4.5 นักเรียนสื่อสาร จากการเรียนรู้ สภาพ- แวดล้อมที่ศึกษา เกิด จิตสำนึกในการรักษา สภาพแวดล้อม ต้องการ รักษาสภาพแวดล้อม เช่น การปลูกป่าชายเลน ช่วย รักษาชายฝั่งทะเล หลัง การเรียนรู้แล้วนักเรียนหา โอกาสไปปฏิบัติซ้ำเอง			
4.6 ทำแบบทดสอบ หลังจากไปศึกษาแหล่ง เรียนรู้ นำมาเปรียบเทียบ กับแบบทดสอบก่อนไป ศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้			
4.7 นักเรียนเขียน รายงาน			

ตาราง 7 (ต่อ)

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
4.8 ครูสนทนาเกี่ยวกับสภาพสิ่งแวดล้อมที่หายไป นักเรียนมีแนวคิดอย่างไร โดยการซักถาม			

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ มีดังนี้

1. การกำหนดในหลักสูตร ได้แก่ กำหนดการศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ไว้ในคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม นักเรียนทำโครงการเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในชุมชน ศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT

2. การวางแผน ได้แก่ ครูสำรวจข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ตอนที่จัดทำหลักสูตร ติดต่อแหล่งเรียนรู้กำหนดวัน เวลา ค่าใช้จ่าย และวิทยากรแหล่งเรียนรู้ จัดทำเอกสารขออนุญาตพานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ ตามที่ทางราชการกำหนด เช่นขออนุญาตผู้ปกครอง ขออนุญาตผู้มีอำนาจพานักเรียนไปแหล่งเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษากำหนด ออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ดูแลรับผิดชอบดูแลนักเรียนจัดเตรียมพาหนะเดินทาง อาหาร น้ำ ในวันเดินทาง แบบบันทึกการศึกษาแหล่งเรียนรู้ ปฐมนิเทศนักเรียนก่อนไปแหล่งเรียนรู้

3. การประสานงาน ได้แก่ ประชุมครูชี้แจงภาระงาน บทบาท หน้าที่ การพานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ มอบหมายครูในกลุ่มสาระ กำหนด วัน เวลา และประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ ให้ใบบงานนักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อทราบพื้นฐานความรู้ของทุกคน และชุดการสอน ประสานส่วนงานเกี่ยวข้อง ได้แก่ รถรับส่ง ผู้รับผิดชอบการเดินทาง หนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง นักเรียนทำใบบงานลงสมุด, ศึกษาเอกสาร ทดสอบก่อนเข้าเรียนการซักถามใบบงานว่านักเรียนเข้าใจระดับไหน เมื่อเดินทางไปแหล่งเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบ ขอเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้

4. การประเมิน ได้แก่ สิ่งที่ได้มาเพิ่มจากชุดการสอนที่ครูให้ไว้ จดบันทึกลงในใบบงานสังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมขณะศึกษาแหล่งการเรียนรู้ แบบเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาแหล่งเรียนรู้จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เขียนเรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นรายบุคคล

ตาราง 8 ผลของการวิเคราะห์สภาพของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
1. ศึกษาเรื่องที่จะไปเรียนในแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนก่อนพอสังเขป	1. เชิญเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้ รวมถึงแนะนำการปฏิบัติตัวระหว่างการศึกษาระียนรู้ในแหล่งเรียนรู้	1. แบ่งกลุ่มนักเรียน 10-20 คน ต่อครูผู้ดูแล 1 คน ศึกษาแหล่งเรียนรู้	1. แบ่งกลุ่มนักเรียน 10-15 คน ต่อครูผู้ดูแล 1 คน ศึกษาแหล่งเรียนรู้
2. เดินทางไปศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้	2. ครูให้การอบรมนักเรียน	2. ศึกษาใบงาน/แบบบันทึกการศึกษาแหล่งเรียนรู้/ใบความรู้	2. ศึกษาใบงาน/แบบบันทึกการศึกษาแหล่งเรียนรู้/ใบความรู้
3. ครูติดตามไปกำกับดูแล	3. ก่อนออกไปศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้	3. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ตามกำหนดการที่วางไว้	3. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ตามกำหนดการที่วางไว้
4. แบ่งกลุ่มให้ไปศึกษาตามใบงานที่ครูให้นักเรียนแยกไปศึกษาพร้อมบันทึกผลการศึกษา	4. แบ่งกลุ่มไปศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้โดยให้ศึกษากับเจ้าหน้าที่ของแหล่งเรียนรู้นั้นๆ	4. อาจมีวิทยากรให้ความรู้ก็ได้	4. อาจมีวิทยากรให้ความรู้ก็ได้
5. ศึกษาจากวิทยากรของแหล่งเรียนรู้นั้นๆ	5. นักเรียนเลือกแหล่งเรียนรู้ที่สนใจไปศึกษาเอง	5. ร่วมกิจกรรมแต่ละฐานของแหล่งเรียนรู้ที่ศึกษา	5. ร่วมกิจกรรม/ความรู้ที่ได้/จัดทำใบงานและเอกสารอื่นๆ ตามที่กำหนด
6. เชื้อการเข้าร่วมกิจกรรมให้เป็นคะแนนทุกขั้นตอน – ทดลองบันทึกผล สรุปผล การนำไปใช้	6. นักเรียนศึกษาตามใบงานที่ครูให้โดยไม่มีครูตามไปกำกับดูแล	6. ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้	6. ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้
7. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตน			7. นำส่งอาจารย์ ภายใน 7 วัน

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ แบ่งกลุ่มนักเรียน 10-15 คน ต่อครูผู้ดูแล 1 คน ศึกษาแหล่งเรียนรู้ ศึกษาใบงาน/แบบบันทึกการศึกษาแหล่งเรียนรู้/ใบความรู้ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ตามกำหนดการที่วางไว้ อาจมีวิทยากรให้ความรู้ก็ได้ ร่วมกิจกรรม/ความรู้ที่ได้/จัดทำใบงานและเอกสารอื่นๆ ตามที่กำหนด ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ หลังจากการศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้ นักเรียนเขียนบทความเรื่องที่น่าสนใจเป็นรายบุคคล นำส่งอาจารย์ ภายใน 7 วัน

ตาราง 9 ผลของการวิเคราะห์สภาพของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านระบบบริหารของโรงเรียน

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
1. การวางแผน	1. การวางแผน	1. การวางแผน	1. การวางแผน
ประชุมปฏิบัติการทำ	1.1 ครูและผู้บริหาร	1.1 จัดทำแผนงาน/	1.1 จัดทำแผนงาน/
แผนงานตามสายงานคือ	จัดทำแผนงาน/โครงการ	โครงการการศึกษาแหล่ง	โครงการการศึกษาแหล่ง
1.1 ฝ่ายบริหาร	การศึกษาแหล่งเรียนรู้	เรียนรู้	เรียนรู้
วิชาการ	1.2 เขียนโครงการ	1.2 ออกคำสั่ง	1.2 ออกคำสั่งส่ง
1.2 กลุ่มสาระการ	เสนอท่านผู้อำนวยการ	มอบหมายการปฏิบัติ	มอบหมายการปฏิบัติ
เรียนรู้ร่วมกันทำแผนงาน	1.3 ประชุมกรรมการ	หน้าที่	หน้าที่
การสอนแบบบูรณาการ	เพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	1.3 จัดทำแผนการใช้	1.3 จัดทำแผนการใช้
ภายในกลุ่มสาระ ร่วมกับ	1.4 ปฏิบัติงานตาม	งบประมาณเพื่อ	งบประมาณเพื่อการ
กลุ่มศาสนา และ	กิจกรรมที่กำหนดทีละ	การศึกษาแหล่งเรียนรู้	ศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้ง
วัฒนธรรม	กิจกรรมตามโครงการ	ทั้งระบบ	ระบบ
	จัดทำเอกสารการเรียน	1.4 จัดทำหนังสือ	1.4 จัดทำหนังสือ
	และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ
	จดหมายแจ้งหน่วยงาน	การศึกษาแหล่งเรียนรู้	การศึกษาแหล่งเรียนรู้
	ภายนอก และผู้ปกครอง	ตามที่ทางราชการกำหนด	ตามที่ทางราชการกำหนด
	1.5 ประเมินผลการ	เพื่อการขออนุญาตและ	เพื่อการขออนุญาตและ
	ปฏิบัติงาน	ประสานงานกับส่วนงานที่	ประสานงานส่วนงานที่
	1.6 สรุปผลการ	เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
	ปฏิบัติงานเสนอท่าน	1.5 จัดซื้อ จัดจ้าง	1.5 จัดซื้อ จัดจ้าง
	ผู้อำนวยการ	เกี่ยวกับพัสดุที่ต้องใช้	เกี่ยวกับพัสดุที่ต้องใช้
		พาหนะ อาหาร สำหรับ	พาหนะ อาหาร สำหรับ
		การศึกษาแหล่งเรียนรู้	การศึกษาแหล่งเรียนรู้
2. การประสานงาน	2. การประสานงาน	2. การประสานงาน	2. การประสานงาน
2.1 โทรนัดหมายกับผู้	2.1 โทรนัดกับผู้	2.1 หนังสือแจ้งขอ	2.1 หนังสือแจ้งขอ
ประสานงานแหล่งเรียนรู้	ประสานงานแหล่งเรียนรู้	ศึกษาแหล่งเรียนรู้	ศึกษาแหล่งเรียนรู้
2.2 หนังสือแจ้งขอ	2.2 หนังสือแจ้งขอ	2.2 หนังสือแจ้งขอ	2.2 โทรนัดหมายกับผู้
อนุญาตผู้ปกครอง	ศึกษาแหล่งเรียนรู้	อนุญาตผู้ปกครอง	ประสานงานแหล่งเรียนรู้
			ทั้งล่วงหน้าหลายๆ และ
			1 วัน ก่อนเดินทางไปยัง
			แหล่งเรียนรู้

ตาราง 9 (ต่อ)

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
2.3 หนังสือขออนุญาต พานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ จากผู้มีอำนาจอนุญาต ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ	2.3 หนังสือแจ้งขอ อนุญาตผู้ปกครอง หนังสือขออนุญาตพา นักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ จากผู้มีอำนาจอนุญาต ตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ	2.3 หนังสือขออนุญาต พานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ จากผู้มีอำนาจอนุญาต ตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ	2.3 หนังสือแจ้งขอ อนุญาตผู้ปกครองพา นักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ จากผู้มีอำนาจอนุญาต ตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการ
3. กลุ่มสาระที่นำมา บูรณาการกับแหล่ง เรียนรู้โรงเรียนบูรณา การแหล่งเรียนรู้แต่ละ แหล่งที่เหมาะสมกับ กลุ่มสาระต่างๆ ทุก กลุ่มสาระ	3. กลุ่มสาระที่นำมา บูรณาการกับแหล่ง เรียนรู้โรงเรียนบูรณา การแหล่งเรียนรู้แต่ละ แหล่งที่เหมาะสมกับ กลุ่มสาระต่างๆ ทุก กลุ่มสาระ 3.1 จัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ในรูปบูรณา การกับกลุ่มสาระต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง 3.2 จัดศึกษาสภาพ แหล่งเรียนรู้โดยการทำ โครงการว่าแหล่งเรียนรู้ แต่ละแหล่งสามารถ บูรณาการกับกลุ่มสาระ ใดๆ แล้วนักเรียนตั้งมาว่า แต่ละกลุ่มสาระเกี่ยวข้อง อย่างไรกับแหล่งเรียนรู้	3. กลุ่มสาระที่นำมา บูรณาการกับแหล่ง เรียนรู้โรงเรียนบูรณา การใช้แหล่งการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3. กลุ่มสาระที่นำมา บูรณาการกับแหล่ง เรียนรู้ โรงเรียนบูรณาการ ใช้ แหล่งการเรียนรู้ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้

ตาราง 9 (ต่อ)

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
	3.3 แต่ละกลุ่มสาระ ควรศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องโดยนำบัญชี แหล่งเรียนรู้ให้นักเรียน ศึกษาและสร้างแหล่ง เรียนรู้ใน โรงเรียน เช่น สวนสมุนไพรร สวน วิทยาศาสตร์ สวนศิลปะ ฯลฯ		
4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้นักเรียนไปศึกษา ปฏิบัติ ณ แหล่งเรียนรู้ แล้วกลับมาเขียนรายงาน	4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้นักเรียนไปศึกษา ปฏิบัติ ณ แหล่งเรียนรู้ แล้วกลับมาเขียนรายงาน และมีการสัมมนากลุ่ม นำเสนอกิจกรรมที่ตนได้ ไปทำมา	4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4.1 วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดประเภทกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามบริบท ของโรงเรียน 4.2 นำเสนอขอความ เห็นชอบจากคณะ- กรรมการสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน 4.3 มอบหมายหน้าที่ การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 4.4 ครูผู้สอน ประเมินผลการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4.1 วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดประเภทกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามบริบท ของโรงเรียน 4.2 นำเสนอขอความ เห็นชอบจากคณะ- กรรมการฝ่ายวิชาการของ โรงเรียน และ คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน 4.3 มอบหมายหน้าที่ การจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 4.4 ครูผู้สอน ประเมินผลการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตาราง 9 (ต่อ)

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
5. มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานตัวชี้วัด 5.1 เข้าใจความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น 5.2 การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น 5.3 มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้	5. มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานตัวชี้วัด มาตรฐาน: ใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ตัวชี้วัด: 5.1 ประยุกต์สิ่งที่ได้ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน 5.2 ทำบัญชีการศึกษา ค้นคว้าแหล่งเรียนรู้ของตนเอง 5.3 รายงานสิ่งที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้	5. มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานตัวชี้วัด	5. มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานตัวชี้วัด การเขียนบทความภาษาไทยในเรื่องที่นักเรียนสนใจหลังจากไปศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้ โดยมีมาตรฐานที่กำหนด โดยครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาไทย
6. หลักเกณฑ์ในการเลือกแหล่งเรียนรู้ 6.1 ใกล้สถานศึกษา 6.2 ใช้เวลาศึกษาได้ในเวลา ครึ่งวัน ถึง 1 วัน	6. หลักเกณฑ์ในการเลือกแหล่งเรียนรู้ 6.1 ใกล้สถานศึกษา 6.2 ใช้เวลาศึกษาได้ในเวลา ครึ่งวัน ถึง 1 วัน 6.3 หรือไกลออกไปจากโรงเรียน แต่ต้องเป็นที่ที่สามารถศึกษาวิชาเฉพาะกลุ่มสาระนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี ได้แก่ ไปได้ แพทย์เพื่อไปศึกษาระบบภาษาอังกฤษแบบปฏิบัติจริงกับชาวต่างชาติ ไป กรมอุตุฯ วิทยาลัยเพื่อศึกษาวิชากลุ่มสาระวิทยาศาสตร์	6. หลักเกณฑ์ในการเลือกแหล่งเรียนรู้ 6.1 ใกล้สถานศึกษา 6.2 ใช้เวลาศึกษาได้ในเวลา 2 คาบ ครึ่งวัน	6. หลักเกณฑ์ในการเลือกแหล่งเรียนรู้ 6.1 ใกล้สถานศึกษา 6.2 ใช้เวลาศึกษาได้ในเวลา ครึ่งวัน ถึง 1 วัน

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านระบบบริหารของโรงเรียน มีดังนี้

1. การวางแผน ได้แก่ จัดทำแผนงาน/โครงการการศึกษาแหล่งเรียนรู้ ออกคำสั่งส่งมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ จัดทำแผนการใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งระบบ จัดทำหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแหล่งเรียนรู้ ตามที่ทางราชการกำหนด เพื่อการขออนุญาตและประสานงานส่วนงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จัดซื้อ จัดจ้าง เกี่ยวกับพัสดุที่ต้องใช้พาหนะ อาหาร สำหรับการศึกษแหล่งเรียนรู้

2. การประสานงาน ได้แก่ หนังสือแจ้งขอศึกษาแหล่งเรียนรู้ โทรนัดหมายกับผู้ประสานงานแหล่งเรียนรู้ ทั้งล่วงหน้านานๆ และ 1 วัน ก่อนเดินทางไปยังแหล่งเรียนรู้ หนังสือแจ้งขออนุญาตผู้ปกครอง หนังสือขออนุญาตพานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ จากผู้มีอำนาจอนุญาต ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

3. กลุ่มสาระที่นำมาบูรณาการกับแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนบูรณาการ ใช้แหล่งการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดประเภทกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามบริบทของโรงเรียน นำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการวิชาโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบหมายหน้าที่การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอนประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5. มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานตัวชี้วัด ได้แก่ การเขียนบทความภาษาไทยในเรื่องที่นักเรียนสนใจหลังจากไปศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้ โดยมีมาตรฐานที่กำหนดโดยครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาไทย

6. หลักเกณฑ์ในการเลือกแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ใกล้สถานศึกษา ใช้เวลาศึกษาได้ในเวลาครึ่งวัน ถึง 1 วัน

ตาราง 10 ผลของการวิเคราะห์ของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านเอกสารประกอบในการจัดทำ

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
โครงสร้างเอกสาร	โครงสร้างเอกสาร	โครงสร้างเอกสาร	โครงสร้างเอกสาร
1. มีหลักสูตร	1. มีหลักสูตร	1. กำหนดจุดมุ่งหมาย	1. กำหนดจุดมุ่งหมาย
2. มีใบงาน	2. มีใบงาน	ของกิจกรรม	ของกิจกรรม
3. ชุดการสอน		2. กำหนดความสำคัญ	2. กำหนดความสำคัญ
		ของกิจกรรม/แหล่งการ	ของกิจกรรม/แหล่งการ
		เรียนรู้	เรียนรู้
		3. กำหนดสาระเนื้อหา	3. กำหนดสาระเนื้อหา
		องค์ความรู้ที่ได้จาก	องค์ความรู้ที่ได้จาก
		กิจกรรม/แหล่งเรียนรู้	กิจกรรม/แหล่งเรียนรู้
		4. ระยะเวลาการ	4. ระยะเวลาการ
		ดำเนินงาน	ดำเนินงาน
		5. แนววิธีการดำเนินงาน	5. แนววิธีการดำเนินงาน
		ตามกิจกรรม	ตามกิจกรรม
		6. เครื่องมือวัดผล	6. เครื่องมือวัดผล
		ประเมินผล	ประเมินผล
		7. รูปแบบการรายงาน	7. รูปแบบการเขียน
		มีใบงาน	บทความภาษาไทยใน
			เรื่องที่น่าสนใจ

จากตาราง 10 การบริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านเอกสารประกอบในการจัดทำ มีดังนี้ โครงสร้างเอกสาร ได้แก่ กำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรม กำหนดความสำคัญของกิจกรรม/แหล่งการเรียนรู้ กำหนดสาระเนื้อหา องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรม/แหล่งเรียนรู้ ระยะเวลาการดำเนินงาน แนววิธีการดำเนินงานตามกิจกรรม เครื่องมือวัดผล ประเมินผล รูปแบบการเขียนบทความภาษาไทยในเรื่องที่น่าสนใจ

ตาราง 11 ผลของการวิเคราะห์ของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล

โรงเรียนที่ 1	โรงเรียนที่ 2	โรงเรียนที่ 3	สรุป
1. ประเมินความรู้ในเรื่องที่จะไปศึกษาก่อน	วัดโดยการประเมินผลแบบเขียนรายงาน	1. การสังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมโดยใช้แบบสังเกต	นักเรียนเขียนเรื่องในกลุ่มสาระวิชาที่สนใจ แบบเรียงความ
2. ประเมินหลังจากไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้		2. ตรวจประเมินแบบ	
3. แบบทดสอบวัดผลหลังเรียน		บันทึกการศึกษาแหล่งเรียนรู้โดยกำหนด	
4. แบบทดสอบทักษะปฏิบัติ การสังเกต บันทึกการทำงาน และการทดลอง		เกณฑ์ให้คะแนนแต่ละส่วนไว้	
4.1 รายงานการทำโครงการ		3. แบบประเมินความ	
4.2 แบบทดสอบอัตนัย		คิดเห็นการศึกษาแหล่งเรียนรู้จากผู้ที่เกี่ยวข้อง	
5. วัดผลจากการเขียนรายงาน		4. จากรายงานการศึกษาแหล่งเรียนรู้	

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เป็นการให้นักเรียนเขียนเรื่องในกลุ่มสาระวิชาที่สนใจในรูปแบบการเขียนเรียงความ

จากตาราง 6-11 พบว่า การบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 6 ด้าน คือ

1. ด้านนโยบายของโรงเรียนกับแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การบูรณาการเข้ากับหลักสูตรแกนกลาง ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการแหล่งเรียนรู้ และร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ การกำหนดหลักสูตร การวางแผน การประสานงาน และการประเมิน

2.1 การกำหนดในหลักสูตร ได้แก่ กำหนดการศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ไว้ในคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม นักเรียนทำโครงการเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในชุมชน และศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ SWOT

2.2 การวางแผน ได้แก่ ครูสำรวจข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ตอนที่จัดทำหลักสูตร ติดต่อแหล่งเรียนรู้กำหนดวัน เวลา ค่าใช้จ่าย และวิทยากรแหล่งเรียนรู้ จัดทำเอกสารขออนุญาตพานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ ตามที่ทางราชการกำหนด เช่นขออนุญาตผู้ปกครอง ขออนุญาตผู้มีอำนาจพานักเรียนไปแหล่งเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ดูแลรับผิดชอบดูแลนักเรียน จัดเตรียมพาหนะเดินทาง อาหาร น้ำ ในวันเดินทาง แบบบันทึกการศึกษาแหล่งเรียนรู้ และปฐมนิเทศนักเรียนก่อนไปแหล่งเรียนรู้

2.3 การประสานงาน ได้แก่ ประชุมครูชี้แจงภาระงาน บทบาท หน้าที่ การพานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้ มอบหมายครูในกลุ่มสาระ กำหนด วัน เวลา และประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ ให้ใบงานนักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อทราบพื้นฐานความรู้ของทุกคน และชุดการสอน ประสานส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รถรับส่ง ผู้รับผิดชอบการเดินทาง หนังสือขออนุญาตผู้ปกครอง นักเรียนทำใบงานลงสมุด ศึกษาเอกสาร ทดสอบก่อนเข้าเรียนการซักถามใบงานว่านักเรียนเข้าใจระดับไหน และเมื่อเดินทางไปถึงแหล่งเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบ ขอเข้าศึกษาแหล่งเรียนรู้

2.4 การประเมิน ได้แก่ สิ่งที่ได้มาเพิ่มจากชุดการสอนที่ครูให้ไว้ จดบันทึกลงในใบงาน สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมขณะศึกษาแหล่งการเรียนรู้ แบบเก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาแหล่งเรียนรู้จากผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้เขียนเรื่องที่น่าสนใจเป็นรายบุคคล

3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การแบ่งกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับครูผู้ดูแล ศึกษาใบงาน/แบบบันทึกการศึกษาแหล่งเรียนรู้/ใบความรู้ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ตามกำหนดการที่วางไว้อาจมีวิทยากรให้ความรู้ ร่วมกิจกรรม/ความรู้ที่ได้ จัดทำใบงานและเอกสารอื่นๆ ตามที่กำหนด ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ และหลังจากศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้ นักเรียนเขียนบทความเรื่องที่สนใจนำเสนอครูภายใน 7 วัน

4. ด้านระบบบริหารของโรงเรียน ได้แก่ การวางแผน การประสานงานระหว่างแหล่งการเรียนรู้

4.1 การวางแผน คือ การจัดทำแผนงาน/โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ ออกคำสั่งส่งมอบการปฏิบัติหน้าที่ จัดทำแผนการใช้งบประมาณเพื่อศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งระบบ จัดทำหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามที่ราชการกำหนด เพื่อขออนุญาตและประสานงานส่วนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จัดซื้อ จัดจ้าง เกี่ยวกับพัสดุที่ต้องใช้ พาหนะ อาหาร สำหรับการศึกษารเรียนรู้

4.2 การประสานงานระหว่างแหล่งเรียนรู้กับสถานศึกษา ได้แก่ หนังสือแจ้งขอศึกษาแหล่งเรียนรู้ โทรนัดหมายกับผู้ประสานงานแหล่งเรียนรู้ ทั้งล่วงหน้านานๆ และ 1 วัน ก่อนเดินทางไปเรียนรู้ หนังสือแจ้งขออนุญาตผู้ปกครอง หนังสือขออนุญาตพานักเรียนไปแหล่งเรียนรู้จากผู้มีอำนาจตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

4.3 กลุ่มสาระที่นำมาบูรณาการกับแหล่งเรียนรู้ได้ทุกกลุ่มสาระ

4.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดประเภทกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียน นำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบหมายหน้าที่การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอน ประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.5 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด คือ การเขียนบทความภาษาไทยในเรื่องที่นักเรียนสนใจหลังจากไปศึกษา ณ แหล่งเรียนรู้ โดยมีมาตรฐานที่กำหนดโดยครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาไทย

4.6 เกณฑ์ในการเลือกแหล่งเรียนรู้ ใกล้เคียงสถานศึกษา ใช้เวลาศึกษาได้ในครึ่งวัน ถึง 1 วัน

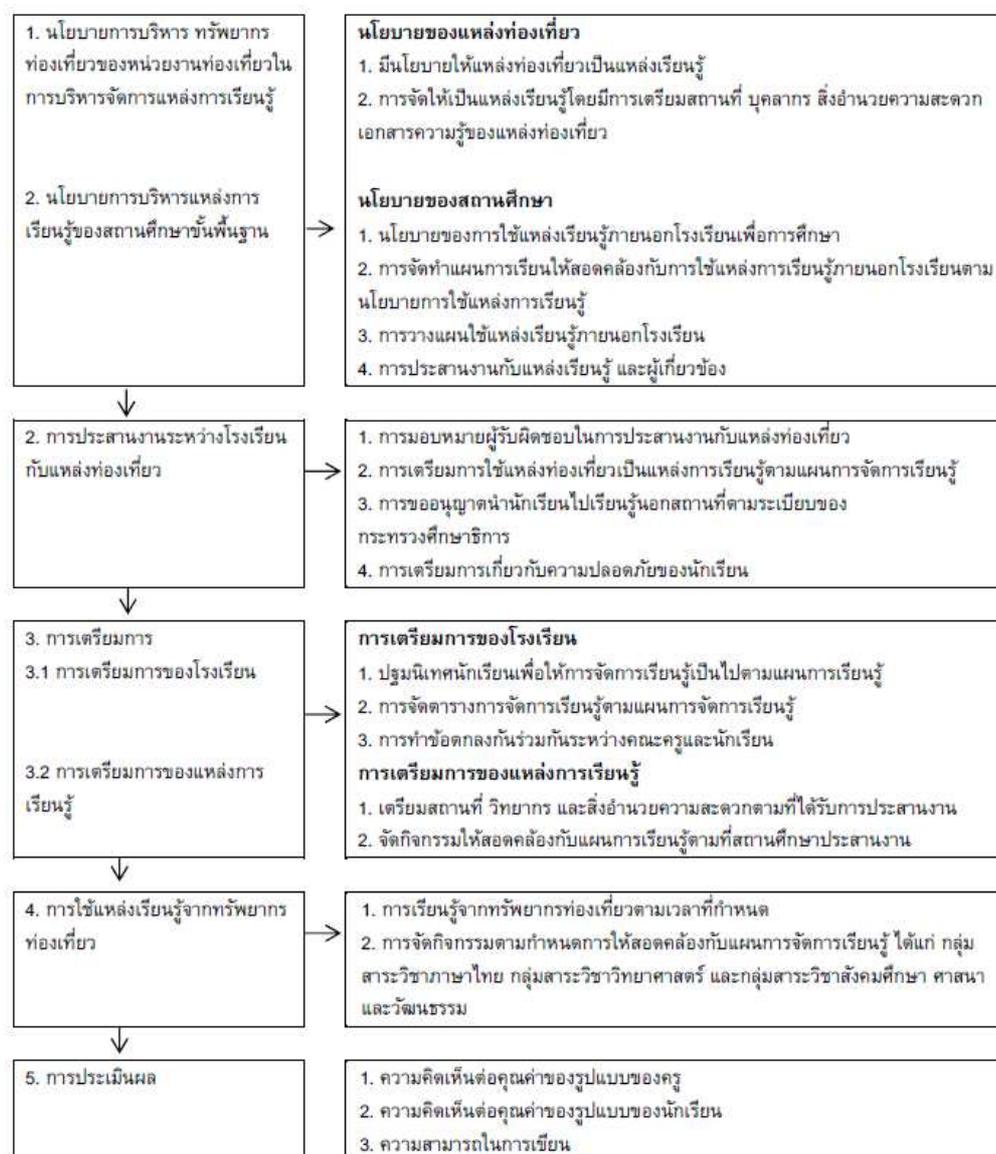
5. ด้านเอกสารประกอบการบริหารหรือในการจัดทำ มีโครงสร้างเอกสาร ดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดความสำคัญของกิจกรรม/แหล่งการเรียนรู้ กำหนดสาระเนื้อหาองค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรม/แหล่งเรียนรู้ ระยะเวลาการดำเนินงาน แนววิธีการดำเนินงานตามกิจกรรม เครื่องมือวัดประเมินผล และรูปแบบการเขียนบทความภาษาไทยในเรื่องที่สนใจ

6. ด้านการวัดและประเมินผล เป็นการให้นักเรียนเขียนเรื่องในกลุ่มสาระที่สนใจในรูปแบบของการเขียนความ

ตอนที่ 2 การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จากการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สังเคราะห์มาเป็นรูปแบบ ดังภาพประกอบ 2

การกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้
สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเขียนเป็นรูปแบบ ตามหัวข้อดังนี้

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้
สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากภาพประกอบ 2 รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. นโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวในการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ นโยบายของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ 1) มีนโยบายให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ 2) การจัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้โดยมีการเตรียมสถานที่ บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก เอกสารความรู้ของแหล่งท่องเที่ยว นโยบายของสถานศึกษา ได้แก่ 1) นโยบายของการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนเพื่อการศึกษา 2) การจัดทำแผนการเรียนให้สอดคล้องกับการใช้แหล่งการเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนตามนโยบายการใช้แหล่งการเรียนรู้ 3) การวางแผนใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน 4) การประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ และผู้เกี่ยวข้อง

2. การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ 1) การมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับแหล่งท่องเที่ยว 2) การเตรียมการใช้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 3) การขออนุญาตนำนักเรียนไปเรียนรู้นอกสถานที่ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ 4) การเตรียมการเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักเรียน

3. การเตรียมการ แบ่งเป็น 2 ด้าน 1) การเตรียมการของโรงเรียน ได้แก่ การปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อให้อำนวยการเรียนรู้เป็นไปตามแผนการเรียนรู้ การจัดตารางการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ การทำข้อตกลงกันร่วมกันระหว่างคณะครูและนักเรียน 2) การเตรียมการของแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ การเตรียมสถานที่ วิทยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่ได้รับประสานงาน และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ตามที่สถานศึกษาประสานงาน

4. การใช้แหล่งเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว ได้แก่ การเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยวตามเวลาที่กำหนด และการจัดกิจกรรมตามกำหนดการให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

5. การประเมินผล เป็นการประเมินความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของครู การประเมินความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของนักเรียน และความสามารถในการเขียน

ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้
สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลดังตาราง 12-14

1. ความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของครูและนักเรียน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหาร
จัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครู

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ทำให้เด็กมีความคิดในเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ ที่มีคุณค่า	4.60	0.55	มากที่สุด
3. สร้างสำนึกให้นักเรียนรักสิ่งแวดล้อม	4.60	0.55	มากที่สุด
4. การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวเป็นการสอนแบบบูรณาการได้ดี	4.40	0.55	มาก
5. เป็นแบบอย่างในการที่จะนำไปใช้กับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ	4.00	0.00	มาก
6. ได้เทคนิควิธีการสอนจากแหล่งท่องเที่ยว	3.80	0.45	มาก
7. คาดว่านักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นหลังจากการ ได้เรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว	3.80	0.84	มาก
8. การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวทำให้เด็กมีความสุขและ มีความสุข	3.60	0.55	มาก
9. เป็นแบบอย่างที่คุณจะนำไปใช้จัดการเรียนการสอน	3.00	0.00	ปานกลาง
10. ได้ความรู้เพิ่มขึ้นในการนำไปสอนนักเรียน	3.00	0.00	ปานกลาง
รวม	3.98	0.35	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากร
ท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.35)
ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นในระดับมากที่สุดมี 3 รายการ โดยคะแนนสูงสุด ได้แก่
ทำให้เด็กมีความคิดในเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ ส่วนความคิดเห็นของครูต่อคุณค่ารูปแบบการบริหาร
จัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง มี 2

รายการ ได้แก่ เป็นแบบอย่างที่คุณจะนำไปใช้จัดการเรียนการสอน และได้ความรู้เพิ่มขึ้นในการนำไปสอนนักเรียน

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวทำให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	4.97	0.18	มากที่สุด
2. เมื่อได้เรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว ทำให้จดจำได้ดี	4.90	0.31	มากที่สุด
3. ชอบการเรียนรู้แบบไปท่องเที่ยวมาก	4.70	0.47	มากที่สุด
4. ครูประจำศูนย์ให้ความรู้ดี	4.67	0.55	มากที่สุด
5. การมาเรียนรู้ทำให้มีจิตสาธารณะ ต้องการปกป้องสิ่งแวดล้อม	4.63	0.49	มากที่สุด
6. วิทยากรของแหล่งเรียนรู้สอนแล้วทำให้มีวินัย	4.50	0.51	มาก
7. นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ	4.50	0.68	มาก
8. การมาท่องเที่ยวทำให้มีความรู้มากขึ้น	4.43	0.68	มาก
9. สามารถเขียนบรรยายเล่าประสบการณ์เรียนรู้ได้ดี	4.43	0.50	มาก
10. รู้สึกสนุกเมื่อได้มาเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว	4.40	0.50	มาก
11. การมาเรียนรู้ทำให้ทราบถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้สามารถช่วยแก้ปัญหาได้	4.37	0.49	มาก
12. การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวทำให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	4.23	0.50	มาก
13. แบบการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้ใช้ความคิดเพิ่มขึ้น	4.27	0.64	มาก
14. สามารถนำเรื่องที่ได้พบเห็นเรียนรู้ไปเขียนเล่าประสบการณ์ได้ดี	4.17	0.75	มาก
15. การเขียนจากประสบการณ์ ช่วยให้มีความคิดสร้างสรรค์	3.87	0.73	มาก
16. สมาชิกในกลุ่มตั้งใจและร่วมมือในการทำงาน	3.87	0.78	มาก
รวม	4.43	0.55	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.55) ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นในระดับมากที่สุดมี 5 รายการ โดยคะแนนสูงสุด ได้แก่ การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวทำให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

2. ความสามารถในการเขียน

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความสามารถในการเขียนของนักเรียนจากการเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. องค์ประกอบ	2	1.30	0.48	ดี
2. เนื้อหา	4	3.10	0.62	ดีมาก
3. ความคิดสร้างสรรค์	4	2.87	0.68	ดี
4. การใช้ภาษา	4	3.23	0.50	ดีมาก
5. อักษรวิธี	3	2.27	0.52	ดีมาก
6. ลายมือและความสะอาด	3	2.40	0.50	ดีมาก
รวม	20	15.17	0.81	ดีมาก

จากตาราง 14 พบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนจากการเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยวอยู่ในระดับดีมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา อักษรวิธี ลายมือ และความสะอาด อยู่ในระดับดีมาก ส่วนด้านองค์ประกอบ และความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับดี

ตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 15-16

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว

รายการ	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. รูปแบบการจัดการเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งเรียนรู้	4.02	0.66	มาก	4.27	0.69	มาก
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว	4.23	0.72	มาก	4.32	0.83	มาก
3. การจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวโดยมีรูปแบบการจัดการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	4.20	0.76	มาก	4.32	0.74	มาก
4. วิทยากรของแหล่งท่องเที่ยวเป็นส่วนที่สำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน	4.37	0.61	มาก	4.38	0.61	มาก
5. การวัดและประเมินผลโดยการวัดความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมและความสามารถเขียนเล่าประสบการณ์ที่ได้มาเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว	4.27	0.69	มาก	4.32	0.79	มาก
6. แหล่งท่องเที่ยวและสถานศึกษาประสานสัมพันธ์กันร่วมกันในการพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้	4.13	0.73	มาก	4.36	0.80	มาก
7. วิธีการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับแหล่งท่องเที่ยว	3.98	0.73	มาก	4.32	0.71	มาก
8. การจัดการของสถานศึกษาตามรูปแบบ	3.81	0.83	มาก	4.19	0.75	มาก
รวม	4.13	0.72	มาก	4.31	0.74	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ต่อของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยที่ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากทุกรายการ

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยากรของแหล่งท่องเที่ยวเป็นส่วนที่สำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดการของสถานศึกษาตามรูปแบบ ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ทุกรายการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ วิทยากรของแหล่งท่องเที่ยวเป็นส่วนที่สำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดการของสถานศึกษาตามรูปแบบ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว

รายการ	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักการการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวสามารถบูรณาการให้เข้ากับกลุ่มสาระวิชาได้หลายกลุ่มสาระ	3.82	0.74	มาก	4.51	0.64	มาก
2. วัตถุประสงค์ของการมาเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ใหม่ที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระวิชาหลายกลุ่มสาระ	4.35	0.71	มาก	4.60	0.49	มาก
3. ครูผู้สอนได้ประสบการณ์เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอน	4.31	0.59	มาก	4.56	0.56	มาก
4. การเรียนรู้ในระยะเวลา 1 วัน มีความพอเพียงในการศึกษาของนักเรียน	3.82	0.74	มาก	4.15	0.74	มาก
5. วิธีการเรียนรู้โดยการฟังบรรยายในห้องนิทรรศการก่อนนำชมสถานที่จริง สัมผัสประสบการณ์จริง ณ แหล่งท่องเที่ยว ทำให้มีความเข้าใจได้อย่างดี	4.26	0.73	มาก	4.44	0.56	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. การวัดและประเมินความสามารถในการเขียนของนักเรียนจากการเรียนรู้ ณ แหล่งการเรียนรู้ จากการให้นักเรียนเขียนเล่าประสบการณ์ส่งครูภายใน 7 วัน	4.24	0.86	มาก	4.49	0.68	มาก
7. การได้มาเรียนรู้ จาก แหล่งท่องเที่ยว และนำมาเขียนเล่าประสบการณ์ ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น	4.12	0.77	มาก	4.41	0.62	มาก
8. การท่องเที่ยว ณ แหล่งเรียนรู้เป็นสร้างสำนึกให้นักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4.03	1.00	มาก	4.28	1.00	มาก
9. นักเรียนจะเกิดความสมานฉันท์สามัคคี เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน จากการได้เรียนจากแหล่งการเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว	4.31	0.75	มาก	4.52	0.57	มาก
10. ผู้เรียนจะเกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ระหว่างการเรียนรู้ จากแหล่งท่องเที่ยว	4.43	0.76	มาก	4.52	0.68	มาก
11. การได้ศึกษาเอกสารแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลต่างๆ จากแหล่งท่องเที่ยว มีคุณค่าในการนำมาทำแผนการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอน	4.14	0.82	มาก	4.38	0.67	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
12. การปฐมนิเทศนักเรียนก่อนเดินทางไป เรียนรู้จะทำให้เกิดคุณประโยชน์ต่อ การเรียนรู้ของนักเรียน	4.48	0.68	มาก	4.62	0.49	มาก
รวม	4.24	0.75	มาก	4.46	0.64	มาก

จากตาราง 16 พบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว ด้านความเป็นไปและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.75), ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.64) ทั้งโดยรวมและรายด้าน รายการที่มีคะแนนสูงสุด ได้แก่ การปฐมนิเทศนักเรียนก่อนเดินทางไปเรียนรู้จะทำให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.68) ความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.49) และรายการคะแนนต่ำสุด มี 2 รายการ คือ ความเป็นไปได้ในหลักการการเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว สามารถบูรณาการให้เข้ากับกลุ่มสาระวิชาได้หลายกลุ่มสาระ และความเป็นไปได้ของการเรียนรู้ในระยะเวลา 1 วัน มีความพอเพียงในการศึกษาของนักเรียน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.74) รายการที่มีคะแนนต่ำสุดของความเป็นประโยชน์ คือ การเรียนรู้ในระยะเวลา 1 วัน มีความพอเพียงในการศึกษาของนักเรียน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.74)